

[Kalnæs]

giforskning, og når det drejer sig om udarbejdelse af en energiplan uden atomkraft, søger støtte og rådgivning ikke kun hos folk, der har været aktivt engageret i udviklingen af atomkraft, men også hos folk, der har været aktivt engageret i udvikling af vedvarende energikilder i stedet for, og jeg glæder mig over, at energiministeren i sin redegørelse også sagde, at man ville sikre en bred støtte.

Vi mener, det er vigtigt, at energiforskningen gøres uafhængig af Risø, ikke for at mistænkeliggøre Risø, men for at sikre, at Risø ikke kan blive mistænkeliggjort. Vi mener, at Risø må indgå som et vigtigt led i energiforskningen, men at tilrettelæggelsen må være uafhængig af den.

Samtidig vil vi gerne appellere til energiministeren om langt mere åbenhed i energiforskningen end hidtil; det vil være til gavn både for energiforskningen og for demokratiet i al almindelighed.

Lone Dybkjær (RV):

I lighed med mine tidligere løfter vil jeg gerne sige, at temperaturen stadig er $22\frac{1}{2}^{\circ}$ C herinde. Jeg ved ikke, om det skyldes, at huset er blevet bedre isoleret, eller at der ikke er kommet nogen ændringer.

Men i øvrigt vil jeg takke statsministeren og energiministeren for redegørelsen. Vi er ikke enige, men vi vil dog gerne udtrykke vores anerkendelse over for det forsøg på en slags status over energiområdet, som energiministeren her gør.

Yderligere kunne man selvfølgelig også udtrykke anerkendelse over for det talent for stepdans, som energiministeren udviser, men da han ikke er ene om det, vil jeg lade være med det.

Overvejelserne om atomkraft kan i øvrigt efter vor opfattelse deles i to hovedgrupper, nemlig for det første, om der er ting, der gør, at man under alle omstændigheder skal sige nej, altså uden at vurdere andre energikilder, og for det andet, om a-kraft, hvis ikke det første er tilfældet, alt andet taget i betragtning er en energikilde, vi vil tage i anvendelse.

Jeg synes, det kan være nyttigt, at vi holder disse ting adskilt i debatten, også af hensyn til forståeligheden og klarheden og en eventuel folkeafstemning senere hen, og jeg skal lige forsøge at beskrive, hvad det er, der

efter vor opfattelse hører til i gruppe 1 og i gruppe 2.

Til den første gruppe, altså den gruppe, der gør, at man kan komme til den konklusion, at man må sige nej alene ved at kigge snævert på den ene energikilde, hører efter vor opfattelse spørgsmål vedrørende sikkerhed, affald, plutoniumsystemet og herunder kontrolsystemet og endelig de fremtidige generationer inden for denne energikilde.

Sikkerhedsproblemerne er jo på nuværende tidspunkt uafklarede, måske ikke så meget af tekniske grunde som på grund af den menneskelige faktor i systemet og måske mand/maskine-samspillet. Vi har altid ment, at det var her, problemet lå, og her, usikkerheden var, og Tremileøen har jo sådan set blot bekræftet dette.

Afstandsproblemet hænger snævert sammen med dette spørgsmål, al den stund atomkraftværker jo aldrig kan blive 100 pct. sikre, og dette gør f. eks. Barsebäcks placering helt uheldig. Egentlig betvivler jeg, at det vil være muligt at skabe en tilstrækkelig afstand i hele Danmark, når det kommer til stykket, men det kan jo være, som en amerikansk energiforsker udtrykte det, at de kan placeres et eller andet sted i Jylland. Hvad jyderne så siger til det, er en anden snak. I denne sammenhæng med sikkerheden og afstandsproblemet kan man måske også nævne sårbarheden. Omkring disse spørgsmål er tidsperspektivet hos regeringen vel egentlig rimeligt nok.

Så er der spørgsmålet om affaldet. Jeg synes egentlig, vi bør diskutere det på en lidt anden måde, end vi har gjort her i den sidste tid, for vi får jo ikke dette deponeringsspørgsmål afklaret; det er jo ikke noget, vi kan løse inden for 2 år. I virkeligheden bør de parter, der går ind for atomkraft, måske derfor realistisk diskutere andre muligheder, f. eks. overjordiske – taget i meget jordnær betydning – deponeringsmuligheder, altså mausoleer eller den slags ting. Hvis man skal nå frem til en afklaring om atomkraften, ville det nok være en bedre vej.

Så er der spørgsmålet om plutoniumsystemet og den kontrol, der her kræves. Jeg vil gerne spørge, hvorfor disse problemer overhovedet ikke indgår i vores debat omkring atomkraft; det er trods alt ikke helt uvæsentligt. Dette ikke være sagt for at dramatisere,